

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна є одним із найстаріших та найбільших наукових центрів, де виконуються фундаментальні дослідження практично з усіх сучасних розділів науки.

Із Харківським університетом пов'язана діяльність Нобелівських лауреатів І.І. Мечникова, А.Д. Ландау, С.А. Кузнеця, всесвітньо визнаних математиків М.В. Остроградського, О.М.Ляпунова, В.А. Стеклова, С.Н. Бернштейна, О.В. Погорелова, І.Є. Тарапова, В.О.Марченка, Н.І. Ахієзера, фізиків І.М.Ліфшиця, К.Д. Синельникова, А.К. Вальтера, В.Г. Хоткевича, О.І. Ахієзера, біологів В.Я.Данилевського, О.В. Нагорного, І.М. Буланкіна, В.М. Нікітіна, хіміків М.М. Бекетова, М.А. Измайлова, астронома М.П. Барабашова, філологів О.О. Потебні, О.І. Білецького, медиків Л.Л. Гіршмана, М.П. Тринклера, істориків Д.І. Багалія, В.П. Бузескула, правознавців Д.І. Каченовського, В.М. Корецького та багатьох інших видатних учених.

На сьогодні в університеті працюють понад 30 наукових шкіл, що зробили величезний внесок у розвиток вітчизняної та світової науки. Серед науковців університету — 27 академіків і членів-кореспондентів НАН України, 320 докторів наук, 68 лауреатів Державної премії.

Засновниками наукової **школи теоретичної фізики** були лауреат Нобелівської та Ленінської премій академік Л.Д. Ландау та лауреат Ленінської премії академік І.М. Ліфшиць. Діяльність школи продовжують їх учні — проф. М.І. Каганов, лауреати Державних премій України академік НАН України А.М. Косевич та член-кор. НАН України Е.А. Канер, проф. В.Г. Песчанський, академік НАН України Л.А. Пастур, проф. М.М. Макаров. Основні наукові досягнення пов'язані зі створенням сучасної електронної теорії металів і теорії неупорядкованих середовищ. Серед результатів останніх років — передбачення

нових типів електромагнітних, спінових і звукових хвиль у металах, відкриття нових класів точних розв'язків рівняння Шредінгера.

Школу з **теоретичної ядерної фізики** заснував акад. О.І. Ахієзер, який блискуче реалізував ідеї свого вчителя акад. Л.Д. Ландау з підготовки висококваліфікованих фізиків-теоретиків. Представники школи: акад. Я.Б. Файнберг, О.Г. Ситенко, Д.В. Волков, В.Г. Бар'яхтар, С.В.Пелетмінський, В.П. Семіноженко; член-кор. П.І. Фомін, К.М. Степанов, М.Ф. Шульга, В.Ф. Клепиков та інші. Зараз різні напрямки школи продовжують акад. С.В. Пелетмінський, акад. М.Ф. Шульга, проф. Ю.А. Бережної.

Школу з **експериментальної ядерної фізики** засновано у 1946 р. академіком А.К. Вальтером. З 1965 р. школу очолював член-кор. НАН України проф. І.І. Залюбовський. За період існування школи отримано унікальні результати з фізики ядерних реакцій, ядерної спектроскопії, фізики атомного ядра, нейтринної фізики, фізики космічних променів та астрофізики, радіаційної фізики твердого тіла та біофізики. Зокрема, поставлено і розв'язано задачу вимірювання статичних електромагнітних моментів атомних ядер методами, які ґрунтуються на ефекті збурених кутових кореляцій, відкрито явище

І.М. Ліфшиць

О.І. Ахієзер

А.К.Вальтер

І.І.Залюбовський

радіовипромінювання широких атмосферних злив, встановлена наявність універсального механізму генерації ультразвуку в процесах взаємодії випромінювання з речовиною. Дослідження проводяться в тісному співробітництві з установами НАН України та провідними закордонними науковими центрами. Підготовлено більше 50 кандидатів наук і 18 докторів наук, опубліковано сотні наукових статей, 8 монографій, декілька підручників і довідників та навчальних посібників. Досягнення наукової школи відзначено премією АН України ім. К.Д. Синельникова в 1983 р. та трьома Державними преміями України — в 1971, 1994 та 2000 р.

З 1950 р. плідно працює наукова **школа фізики низьких температур**, засновниками якої були академік НАН України Б.І. Веркін та член-кор. АН УРСР В.Г. Хоткевич. З 1984 р. очолював наукову школу проф. М.О. Оболенський. Основні наукові результати пов'язані з вивченням надпровідних, електро-, теплофізичних і механічних характеристик систем з квазілокальними коливаннями при низьких температурах та в сильних магнітних полях. Досягнуто значних результатів у вивченні високотемпературної надпровідності.

У 1937 р. зусиллями видатного вченого — проф. Б.Я. Пінеса — в Харківському університеті було засновано наукову школу фізики твердого тіла. У цій школі сформувалося коло наукових інтересів таких відомих учених, як В.С. Горський, А.П. Ключарьов, Л.Ф. Верещагін, В.С. Коган та ін. Широке визнання здобули роботи представників цієї школи в різних напрямках фізики металів, структурного аналізу, фізики спікання, дифузійних, релаксаційних та поверхневих явищ. Останнім часом розвивається новий напрям — «Фізичні процеси в біоматеріалах», що дозволило вийти на передові позиції у створенні та вивченні властивостей і впровадженні в медичну практику нових матеріалів для хірургічної ортопедії та стоматології.

Наукову школу **фізики реальних кристалів** засновано відомим фізиком проф. Я.Є. Гегузіним у перші повоєнні роки. Основний напрям досліджень — вивчення механізмів кінетики масопереносу в дефектних кристалічних структурах та на їхніх поверхнях. Науковим колективом захищено 8 докторських та більше 40 кандидатських дисертацій, опубліковано понад 800 наукових праць. Видано 3 монографії та 5 науково-популярних книжок. Наукові розробки відзначені преміями Мінвузу СРСР, Міжнародною премією Я. Френкеля, премією АН УРСР.

Б.І. Веркін

В.Г. Хоткевич

Б.Я. Пінес

Я.О. Гегузін

Наукову школу з фізичної оптики створено з ініціативи директора ХФТІ, академіка К.Д. Синельникова та проф. І.М. Шклярєвського. У межах школи розвивалися такі наукові напрямки, як оптика тонких шарів, оптика та спектроскопія металів, напівпровідників та діелектриків. Науковцями школи опубліковано понад 500 наукових праць. З 1989 р. роботу школи очолює проф. В.К. Милославський, під керівництвом якого розвиваються нові напрями — спектроскопія суперіонних провідників та вивчення нелінійних оптичних явищ у хвилевідних світлочутливих прошарках. За досягнення у фізичній оптиці проф. В.К. Милославський нагороджений медаллю С.І. Вавілова.

К.Д. Синельников

Наукова астрономічна школа заснована академіками В.Г. Фесенковим, М.П. Барабашовим, проф. Л.О. Струве, проф. М.М. Євдокімовим. Дослідження проводяться за двома напрямками.

М.П. Барабашов

1. Фізика Сонячної системи: оптика планетних поверхонь, методи одержання й обробки зображень планет та інших космічних об'єктів, фізика астероїдів і комет та ін. Наукові результати школи фізики Сонячної системи відзначено Державною премією України (1986), двічі — премією НАН України ім. М.П. Барабашова. Когерентно-оптичний процесор астрономічної обсерваторії університету внесено до реєстру наукових установок, що складають національне надбання України.

2. Астрометрія і зоряна астрономія: створення каталогів зоряних положень та близькополюсних зірок, фотометричний каталог зірок, визначення положення Сонця в Галактиці та ін.

На початку 80-х ХХ ст. років фахівцями астрономічної обсерваторії університету було передбачено існування нового класу космічних тіл — субзірок (коричневих карликів). Зараз вивчається внутрішня будова та еволюція цих об'єктів.

Д.А. Рожанський

Школу радіофізиків засновано у 1910 р. проф. Д.А. Рожанським. Її робота пов'язана з іменами академіків НАН України А.О. Слуцкіна, В.П. Шестопалова, Л.М. Литвиненка, В.М. Яковенка, В.М. Шульги, проф. М.А. Хижняка та інших відомих учених. За останні 20 років 15 радіофізиків відзначено Державними преміями України. У 1994 р. було присуджено Державну премію за цикл робіт з дослідження та розробки субміліметрових молекулярних лазерів з оптичною накачкою, що виконувалися під керівництвом проф. В.А. Свіча і проф. С.П.Дюбко. У 1989 р. Державну премію одержав колектив під керівництвом проф. В.О. Місюри, який створив в університеті школу з дослідження іоносфери та навколоземного простору за допомогою дистанційних радіофізичних методів, а також радіофізичну обсерваторію для проведення цих досліджень, аналогів якій за технічними можливостями немає в Україні та СНД. Наукові дослідження з розробки ефективних методів розв'язання прямих та обернених задач електродинаміки, досліджень електромагнітних явищ у комплексних середовищах, розробки методів неруйнівного контролю та діагностики очолював проф. О.О. Третьяков.

Н.І. Ахієзер

Школа математичного аналізу пов'язана з іменами акад. АН СРСР С.Н. Бернштейна, акад. АН УРСР Н.І. Ахієзера, проф. Б.Я. Левіна, проф. В.П. Петренка. Розвиваються теорія цілих, субгармонійних та мероморфних функцій, теорія операторів, ергодична теорія та динамічні системи.

Сучасні дослідження в **школі функціонального аналізу** проводяться з теорії аналітичних функцій однієї та багатьох змінних, геометрії банахових просторів, когомологій напівгруп, алгебр Лі. У роботах С.Ю. Фаворова, В.М. Кадеца, Б.В. Новикова розроблено гомологічний апарат для вивчення нульових множин деяких класів аналітичних функцій, введено та повністю вивчено клас банахових просторів з властивістю Даугавета, розроблено теорію часткових когомологій напівгруп.

Школа диференціальних рівнянь заснована акад. В.О. Марченкомі розвивається зусиллями В.І. Коробова, Г.М. Скляра, А.Г. Руткаса. В.І. Коробову належать перші у світі результати з відображення трикутних систем на лінійні. Постановку \min -проблеми моментів і розв'язання на її основі проблеми лінійної швидкодії здійснено в циклі праць В.І. Коробова, Г.М. Скляра. У роботах проф. Г.М. Скляра встановлено зв'язок між двома проблемами з різних галузей математики — теорії керування та теорії функцій.

Геометрична школа пов'язана з іменем академіка О.В. Погорелова. її сучасний розвиток забезпечується зусиллями акад. НАН України О.А. Борисенка та його учнів. Останні досягнення включають принципово нові теореми порівняння для опуклих гіперповерхонь у багатовидах Адамара.

Школа теоретичної механіки під керівництвом проф. І.Є. Тарапова та проф. Г.А. Домбровського бере початок із середини 70-х років ХХ ст. Було створено теорію магнітогідродинамічних явищ у магнітних рідинах, електричних та електрогідродинамічних процесів у слабопровідних середовищах.

Фундамент **школи математичної фізики та обчислювальної математики** закладено працями академіка Н.І. Ахієзера. Свій сучасний розвиток ця школа має в дослідженнях І.Д. Чуєшова, І.Ю. Чудиновича, Ю.В. Ганделя, В.О. Щербини. Професором І.Д. Чуєшовим розв'язано проблему коректної розв'язності еволюційних рівнянь Кармана. Професор І.Ю. Чудинович вивчає нестационарні задачі математичної фізики. Він разом з А. Бамберже (Франція) та Т. Ха Дуонгом (Німеччина) є одним із засновників теорії нестационарних граничних рівнянь.

О.В. Погорелов

І.Є. Тарапов

М.О. Мчедлов-Петросян

В.Д. Орлов

Провідною в Україні та в країнах СНД у галузі створення **основ термодинамічної теорії процесів у розчинах** є визнана фізико-хімічна школа. Ця школа, що заснована ще в повоєнні роки член-кор. АН УРСР М.А. Ізмайловим, виховала професорів В.В. Александрова, К.Ф. Іванову, О.М. Шкодина, Є.В. Титова, В.І. Лебеда, І.М. В'юника та інших; зараз її очолює проф. М.О. Мчедлов-Петросян. Головними напрямками досліджень є вивчення енергетики міжчастинкових взаємодій у неводних, водно-органічних та міцелярних середовищах, дослідження кислотно-основних рівноваг, рівноваг комплексоутворення, сольватації молекул та іонів і транспортних властивостей електролітичних розчинів, фізико-хімічний аналіз та спектральні властивості водних розчинів неелектролітів.

Успішно працює наукова школа в галузі **хімії нітрогеновмісних гетероциклів** (керівник — проф. В.Д. Орлов, проф. С.М. Десенко, проф. Н.М. Колос та інші), яка продовжила традиції, закладені професорами В.Ф. Ааврушиним, С.В. Цукерманом. Школа відома здобутками в розробці методів синтезу (перш за все, заснованих на реакціях циклоконденсації), в дослідженні будови, таутомерії, реакційної спроможності, люмінесцентних властивостей та фізіологічної активності нових гетероциклічних сполук.

Палеонтолого-стратиграфічна школа, очолювана заслуженим діячем науки УРСР проф. В.П. Макридіним, заснована у 50-х роках ХХ ст. Широким загалом спеціалістів визнаються значні досягнення харківської школи в галузі палеонтології, зокрема у вивченні викопних брахіопод (В.П. Макридін, В.П. Ка-мишан, Є.С. Тхоржевський та ін.), молюсків (М.С. Зінов'єв), нанопланктону (С.І. Шумейко, А.В. Матвеев); стратиграфії мезозойських та кайнозойських відкладів північного сходу України (І.М. Ремізов, Ю.І. Кац та ін.), В'єтнаму (Нгуєн Дік Зі); палеобіогеохімії (О.М. Васильєв, Ю.А. Борисенко, А.А. Абдель Ааль та ін.). Під керівництвом В.П. Макридіна та його послідовників підготовлено близько 60 кандидатів та докторів наук, більшість з яких зараз плідно працюють у різних країнах.

Наукову школу **соціально-етичного маркетингу** засновано у 1998 р. з ініціативи проф. І.В. Семеняк, під керівництвом якої працюють 2 доктори наук, 7 кандидатів наук, підготовлено 12 кандидатів економічних наук. Напрямами діяльності школи є обґрунтування перспективності для України освіченого працівника і застосування соціально-економічних критеріїв його ефективності в комплексі стратегічного маркетингу; створення національної освітньої системи оволодіння законами, методологічними принципами і методиками освіченого маркетингу як стратегічного напрямку переходу до ринкової економіки.

Наукову школу з **територіальної організації продуктивних сил і регіоналістики** створено ініціативи А.П. Голікова. Напрямами діяльності школи — регіональна економічна політика. Науковими розробками школи є регіональні особливості інноваційної діяльності в Україні, соціально-економічна стратегія формування в Україні нової моделі

В.П. Макридін

І.В. Семеняк

А.П. Голіков

А.В. Нагорний

економічного розвитку, обґрунтування створення євро регіону «Слобожанщина». Науковим колективом школи опубліковано понад 200 наукових праць, у тому числі 8 монографій та 21 навчальний посібник.

Харківська наукова **школа вікової біології**, створена проф. А.В. Нагорним у 1936 р., базувалася на дослідженнях видатних учених І.І. Мечникова та І.П. Щелкова. Визнання школі принесли роботи академіка В.Н. Нікітіна з розробки та використання експериментальної моделі продовження життя. Нині під керівництвом директора НДІ біології проф. А.І. Божкова розробляється інтегральна гіпотеза старіння. Основні досягнення: опубліковано 22 монографії, 3000 наукових статей, підготовлено 90 кандидатів та 7 докторів наук. Регулярно проводяться міжнародні симпозиуми з «Біологічних механізмів старіння».

Школу біофізичної генетики заснував заслужений діяч науки і техніки України, проф. В.Г. Шахбазов. Основний напрям досліджень — визначення зв'язку генетичних процесів з енергетичним станом клітини та біоелектричними властивостями ядерного генома. Одержані результати поглибили розуміння сутності генетичних явищ. Розроблено нові методи, сконструйовано прилади, на які одержано понад 40 авторських свідоцтв і патентів, опубліковано 7 монографій, понад 800 статей і тез доповідей. Результати досліджень широко використовуються в селекції, генетиці, медицині, спорті.

Альгологічна школа заснована проф. В.М. Арнольдї. Видатними представниками школи є Л.А. Шкорбатов, Л.І. Волков, Я.В. Ролл, Д.О. Свіренко, О.А. Коршиков, А.І. Прошкіна-Лавренко, Н.Т. Дедусенко-Щеголева, Н.В. Морозова -Водяницька, О.М. Матвієнко. Основні досягнення: описано понад 800 нових для науки таксонів різного рангу; поповнено відомості щодо екології та географії багатьох видів морських та прісноводних водоростей; видано 10 визначників з різних систематичних груп, що є важливим науково-методичним засобом визначення та вивчення водоростей. З 1996 р. керівником школи є проф. Т.В. Догадіна.

Психологічна школа започаткована у 30-х роках ХХ ст. Ідеї розвитку вищих психічних функцій і теорія діяльності та дій розвивалися відомими вченими Л.С. Виготським, О.М. Леонтьєвим, О.Р. Лурія, П.Я. Гальперїним, О.В. Запорожцем, П.І. Зінченко. Саме в Харкові в довоєнні роки був закладений фундамент подальшого розвитку вітчизняної психології.

Упродовж 50-70 років ХХ ст. наукова робота школи продовжувала розвиватися у напрямках психології пам'яті та психології навчання зусиллями видатного українського психолога, засновника кафедри психології в університеті, проф. П.І. Зінченка та його учнями і послідовниками (С.П. Бочаровим, В.Я. Ляудісом, П.Б. Невельським, В.В. Репкіним, Г.К. Середою та іншими). До скарбниці вітчизняної психології увійшли роботи з проблем мимовільної

В.Г. Шахбазов

В.М. Арнольдї

П.І.Зінченко

О.О.Якуба

та довільної пам'яті, інженерної психології, психології шкільного навчання.

У 80-90-ті роки ХХ ст. науково-дослідна робота у Харківському університеті була продовжена під керівництвом талановитого учня та послідовника П.І. Зінченка — проф. Г.К. Середи. Сьогодні психологічна школа репрезентується новими рівнями розвитку теоретичних і прикладних напрямів української психології: психологія індивідуального та мнемічного досвіду (проф. О.М. Лактіонов); взаємовплив пам'яті та мислення (проф. О.Ф. Іванова); пам'ять і спілкування (доц. І.М. Мельник); психологія розвивального навчання (проф. О.К. Дусавицький).

Харківська **соціологічна школа** заснована в середині 60-х років ХХ ст. доктором філософських наук, заслуженим проф. О.О. Якубою. У межах цього наукового напрямку активно працюють акад. В.С. Бакіров, проф. Л.Г. Сокурянська, проф. Л.М. Хижняк, проф. О.І. Навроцький, доц. А.І. Андрющенко, доц. В.М. Ніколаєвський, доц. О.І. Кізілов та інші. Серед вихованців цієї школи — понад 20 докторів наук і 60 кандидатів наук. Найбільш вагомими результатами є розробка спеціальної соціологічної теорії соціальної активності, дослідження в галузі соціології молоді, проблем освіти, процесів трансформації сучасного українського суспільства. Видано 18 монографій, численні наукові збірки та статті. На базі університету щорічно, починаючи з 1994 р., проводяться «Харківські соціологічні читання», в яких беруть участь соціологи ближнього та далекого зарубіжжя.

Майже 200 років в університеті розвивається найстаріша в Україні наукова **школа історії України в контексті всесвітньої історії**. Серед тих, хто започатковував її, були такі визначні постаті, як І.І. Срезневський, М.І. Костомаров. До школи належали академіки Д.І. Багалій, М.Ф. Сумцов, М.І. Яворський, Д.І. Яворницький, професори С.М. Королівський, А.Г. Слюсарський, І.Д. Бойко, І.К. Рибалка та інші. У наш час науковий напрям «Політична та соціально-економічна історія України ХХ ст.» у межах цієї школи очолює доктор історичних наук, заслужений працівник освіти України, проф. В.В. Калініченко.

З іменами академіків В.С. Іконнікова та В.П. Бузескула пов'язане виникнення **школи історіографів** Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. У 1964 р. проф. В.І. Астахов створив першу в Україні кафедру історіографії, джерелознавства та спеціальних історичних дисциплін. Представники цієї наукової школи видали чимало монографій, наукових збірників, підручників та посібників, що мали неабияке значення для розвитку вітчизняної історіографії. У наш час напрям «Проблеми теорії та історії історичної науки» очолює проф. С.І. Посохов.

З ХІХ ст. починаються археологічні дослідження Харківщини та інших регіонів України та Півдня Росії, що проводили археологи Харківського університету. Завдяки їхній плідній праці був створений Музей археології та етнографії

М.І. Костомаров

М.Ф. Сумцов

В.П. Бузескул

В.І. Астахов

Слобідської України при Харківському національному університеті імені В.Н. Каразіна (колекція нараховує близько 200 тис. пам'яток). **Школу археологів** Харківського університету репрезентують такі відомі постаті, як В.В. Пассек, О.С. Федоровський, С.А. Семенов-Зусер, В.К. Міхєєв та інші. У наш час напрям «Археологія бронзового та залізного віку Лівобережної України» очолює проф. Б.А. Шрамко.

Вже в ХІХ ст. вчені Харківського університету зробили чималий внесок у вивчення античності та західноєвропейського середньовіччя. У наш час **школу історії та археології Причорномор'я і Середземномор'я в античну та середньовічну епохи** очолює проф. В.І. Кадєєв. До цієї школи належать доктори історичних наук С.Б. Сорочан, І.П. Сергєєв та інші. Упродовж багатьох років представники цієї школи проводять археологічні розкопки в Криму. У межах цієї школи вперше наприкінці ХХ ст. в Україні відродилося візантієзнавство як наукова дисципліна.

Філософська школа, заснована проф. Й.Б. Шадам (ХІХ ст.), сьогодні представлена напрямками: «Теоретична і практична філософія» (керівник — проф. О.О. Мамалуй. Дослідження школи присвячені таким темам, як мета філософії, методологія соціогуманітарного пізнання, психоаналітична культур-антропологія, філософія історії, трансгресія модерну в ситуації постмодерну); «Холістична філософія науки. Проблема духовності у науці і культурі» (керівник — проф. І.З. Цехмістро. Школа спеціалізується на проблематиці реляційного холізму і постмодернізму у науці та культурі); «Влада та її реалізація в незалежній Україні» (керівник — проф. М.І. Сазонов. Дослідники школи займаються вивченням проблем ефективності та легітимності влади, суперечності становлення та взаємодії з владою громадянського суспільства, проблематикою етнополітики, а також етностороннім вивченням).

Філологічна наука в Харківському університеті представлена двома школами — **мовознавчою і літературознавчою**. Фактичним засновником обох був видатний учений-філолог О.О. Потебня.

Наукова діяльність Харківської лінгвістичної школи пов'язана з іменами Д.М. Овсянко-Куликовського, Л.А. Булаховського, О.М. Фінкеля, М.М. Баженова, М.Ф. Наконечного, Ю.В. Шевельова та інших дослідників. Продовжувачами традицій О.О. Потебні у галузі літературознавства є Д.М. Овсянко-Куликовський, О.І. Білецький, А.М. Ніженець, З.С. Голубева та інші.

Засновником школи **системного опису іншомовної мовленнєвої діяльності** був проф. Г.В. Ейгер. Його послідовники — О.О. Прокопчук, А.Г. Дородних, П.М. Донець — працюють над проблемами системно-структурного опису мовних одиниць; структурно-семантичних та функціональних особливостей мовних одиниць, тексту та його конститuentів; міжкультурної комунікації; номінацій у тексті.

Керівник школи **системи дискурсу та проблем перекладу** — проф. І.С. Шевченко працює сумісно з А.П. Мартинюк,

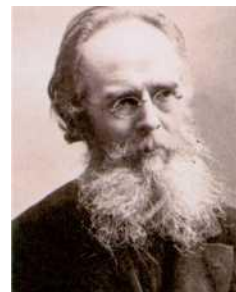
Б.А. Шрамко

В.І. Кадєєв

Й.Б. Шад

О.О. Потебня

І.Є. Фроловою, О.І. Морозовою, Л.В. Солощук. Напрями діяльності школи охоплюють аналіз історичного розвитку когнітивного і прагматичного аспектів дискурсу, психологічних аспектів інтеркультурної комунікації, вивчення мовленнєвих актів та сутності і ролі конвенції в їхньому формуванні; дослідження невербальної комунікації; мовленнєвих аспектів конфліктології; тендерних особливостей дискурсу; когнітивних та комунікативних аспектів мови.

Проф. В.І. Говердовський, проф. Л.С. Піхтовникова і доц. В.О. Дмитренко гідно представляють школу **лінгвостилістики германських мов**. Напрями діяльності школи: конотативні аспекти мовних одиниць; лінгвостилістичні особливості одиниць мови; лінгвофольклористика; проблеми теорії інтертекстуальності; прагматистичні та стильові властивості жанрової репрезентації текстів малих форм фольклору та літератури; варіювання неологізмів (оказіоналізмів).

Школа **лінгводидактики германських та романських мов**, яку очолює проф. В.Г. Пасинок, займається такими проблемами: системи мовленнєвої діяльності та навчання іншомовної комунікації германськими та романськими мовами, розробка теоретичних основ педагогічної граматики, методики та дидактики вищої школи; основ формування професійних мовленнєвих умінь викладачів. У цій галузі успішно веде свої дослідження і проф. Л.М. Черноватий.

Д.М. Овсянико-Куликовський

Л.А. Булаховський

О.І. Білецький

Г.В. Ейгер